'सर्व्वाः', 'इमाः' 'ओषधीः', 'अजनयः'। 'त्वं', 'गाः' गवादि-पशून्, 'अजनयः'। तथा 'त्वम्' 'उरु' विस्तीर्णम्, 'अन्तरीक्षम्', 'आततन्थ' विस्तारितवान्, असि। तथा 'त्वं', 'ज्योतिषा' तेजसा, 'तमः' अन्धकारं, 'ववर्थ' निवारितवानसि॥

अथ हविषो याज्यामाह। "या ते धामानि दिवि या पृथिव्याम्। या पर्व्वतेष्वोषधीष्वप्सु। तेभिर्नो विश्वैः सुमना अहेडन्। राजन्त्सोम प्रति हव्या गृभाय" इति। हे 'सोम राजन्', 'ते' तव, 'द्युलोके 'या धामानि' यानि स्थानानि, सन्ति, तथा 'पृथिव्यां', यानि सन्ति, 'पर्व्वतेष्वोषधीष्वप्सु', यानि सन्ति, 'सुमनाः' अस्माभिः सह सौमनस्ययुक्तः, त्वं, 'तेभिः' 'विश्वैः' तैः सर्व्वैः स्थानैर्युक्तः, 'नः' अस्मान् प्रति, 'अहेडन्' क्रोधमकुर्व्वन्। 'हव्या प्रतिगृभाय' हवींषि प्रतिगृहाण॥

अथ वैष्णवं वामनमालभेत स्पर्द्धमान इत्यस्य पशोः सूक्ते प्रतीकत्रयं दर्शयति। "विष्णोर्नुकं तदस्य प्रियम्। प्रतद्विष्णुः" इति। विष्णोर्नुकं वीर्य्याणीति वपायाः पुरोऽनुवाक्या, सेयं युञ्जते मन इत्यत्र व्याख्याता। तदस्य प्रियमभिपाथो अश्या-मिति वपाया याज्या, सेयमुत नः प्रियेत्यत्र व्याख्याता। प्रत-द्विष्णुस्तवत इति पुरोडाशस्य पुरोऽनुवाक्या, सेयं जुष्टीनर इत्यत्र व्याख्याता॥

अथ पुरोडाशस्य याज्यामाह। "परो मात्रया तनुवा वृ-धान। न ते महित्वमन्वश्नुवन्ति। उभे ते विद्म रजसी पृथिव्या विष्णो देव त्वम्। परमस्य वित्से"[२] इति। हे 'विष्णो', 'देव',